

Petrol Fiyatlarındaki Değişimin Hotelling Fiyatlama Modeli Yardımı ile İncelenmesi

Özet

Petrol tüketimi enerjiden kimyaya çok geniş kullanım alanına sahiptir. Petrol fiyatlarındaki değişim aynı zamanda büyümede, fiyatlar genel düzeyinde ve beklentilerde anlamlı değişimler neden olur. Bu makalede "Hotelling Fiyatlama" modeli petrol fiyatlarını açıklamaya yönelik olarak kullanılmıştır ki, bu model tükenbilir kaynakların fiyatlarını belirlemeye çalışır. Modele göre petrol fiyatları cari ve gelecekteki kıtlık derecesinin artan fonksiyonudur. Ancak petrol fiyatları spekülasyona açıktır. Ampirik olarak spekülasyon ataklarının ve kıtlık derecesinin petrol fiyatlarındaki değişimin ne kadarını açıkladığını tahmin etmeye çalıştık. Bu çalışma ayrıca zımni olarak Türkiye için çıkarsamalarda yapılmıştır. Çalışmanın son bölümünde petrol fiyatlarındaki artışın % 34'ünü her beş yılda kıtlık derecesinin ikiye katlanmasının neden olduğu bulunmuştur. Spekülasyon atak ise dolar/euro paritesi ve spekülasyon gelişmeler olarak kullandığımız kukla değişken yardımıyla ölçülmeye çalışılmıştır. Dolar/Euro paritesi anlamlı değilken kukla değişken petrol fiyatlarını % 25 etkilediği tahmin edilmiştir. Bu durum Türkiye'nin ödemeler bilançosunu, enflasyonunu artıracak ekonomik büyüme hedefinden uzaklaşmamıza neden olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Petrol Fiyatları, Hotelling Fiyatlama, Kıtlık Fiyatı

Changes in Oil Prices Examine by Hotelling Pricing Model

Abstract

Oil is a product that is widely used from energy to chemical sector. This makes oil a product. Recent changes in oil prices also change growth, prices and expectations significantly. This article uses "Hotelling Pricing" model to examine how prices of oil, that is an exhaustible resource, is determined. According to the model, oil price is an increasing function of its current and future scarcity value. Empirically, we study how much the recent changes in oil prices are affected by the speculative attempts adding to the scarcity level. This work also covers implications for Turkey. In the final part of the work, an increase of 34% is foreseen in oil prices causing from the increasing scarcity that doubles every 5 years. Speculative attempts are measured by the dollar/euro parity and dummy variable while it is determined that speculative developments increase oil prices by 25%. Implications of such conditions for Turkey are raising balance of payments, inflation and missing the targets of economic growth.

Keywords: Oil Price, Hotelling Price, Scarcity Price

Cem Mehmet BAYDUR¹
Bora SÜSLÜ²

¹ Doç. Dr. Muğla Üniv. İ.İ.B.F. İktisat
Bölümü Kötekli / Muğla,

cbaydur@mu.edu.tr

² Doç. Dr. Muğla Üniv. İ.İ.B.F. İktisat
Bölümü Kötekli / Muğla,

sbora@mu.edu.tr